

féle nevű ember, kiből nincsen annyi fajszeret, hogy a nevét megmagyarosítsa, aligha alkalmas médium a magyarság s szellemének az ifjú lelkekbe való beoltására. Az én gyermekkoromban ez másképp volt. Tanáraink a 60-as években valamivel kevesebb ismerettel is beérték, de több eszményiséget, több hazafiságot növeltek belénk. Pedig az a rendszer, melyet akkor a magyar tanárnak követni kellett, nem igen diszkeskedhetett a magyar szellem czéltudatos ébresztésével, hisz erre nagy gondja volt Schmerling urnak; ám az akkori tanárok, mint a fecskék, képesek voltak a viharokkal ellenkező szelekkel is szembeépülni.

Helyesen mondja Beöthy, hogy minden egyes tárgy keretében lehet, sőt szükséges a nemzeti szellem ébrentartása és növelése. Ám a tanár csak azt taníthatja, a mi lelkében és agyában tudatosan él. Olvassa át bárki azokat a földrajzi tankönyveket, melyet a gymnasiumok I. osztályában tanítanak és meggyőződik róla, hogy *nincsen a sok között egyetlen tankönyvünk, melyen meglátszanék, hogy azt magyar tanár, magyar fiúk számára írta.* Azokból a földrajzi tankönyvekből — nagyobbára Krobacsek és Czibulkák gyártották — hiányzik minden nemzeti vonás vagy csak úgy van, lélek nélkül odadobva. Semmi sem árulja el bennök, hogy nemcsak tudás, de nemzeti czélok is lebegtek az írók szemei előtt. Nem tudták megtalálni azt a kapcsolatot, mely ezredéves multunk láthatlan szálaival úgy hozzáfűzi lelkünket a haza földjéhez, hogy az több előttünk, mint egyszerű földrajzi fogalom. És így van ez más téren is. Hisz a legtöbb tankönyv-írónkat a magyar nyelv megrontása miatt kellene büntetni.

Arról pedig ne is szóljunk, hogy a

Tisza- és Bánffy-korszak alatt hogyan bántak a tanárokkal, ha ellenzékiek voltak. Székely-Udvarhelyen a főreáliskola egész tanári karát a szélrózsa minden irányába szétszórták, mert ellenzéki emberre szavaztak, pedig úgy tudom, az ellenzéki meggyőződés is lehet hazafiságtól sugalmazva. Egyes tanároknak, pl. Áldor Imrének egész élete csupa átköltözésből állott és áll, mert ellenzéki volt és maradt. Vajjon van-e kedve az ilyen tanárnak hazafiságot nevelni tanítványaihoz, mikor az látja, hogy a magyar tanügy foldozó csizmadiája, Wlassics, épen emiatt üldözi őt? Sajátjárságos! Az okos pápák fel tudták használni a fanatikus vallási tulzokat a saját czéljaikra s nemcsak nem üldözték őket, de a jezsuiták felekezetét szervezték belőlük, mely legtöbbet haznált a katholicizmus terjedésének. Nem lehetne-e nekünk is valami hasonlót tenni az Áldor-féle emberekkel? Miért üldözzük őket? Hisz a hazafiság még szertelenségében is többet ér, mint a Czibulkáké hideg, okos közönye, kik csak a ranglétra fokait számlálgatják, mikor nagyritkán felfelé néznek. A felelet rá egyszerű. Nálunk csak *műhazafiságra* van szükség, mely strébereket nevel. Az ilyen a maga okos alkalmazkodásával, lám, sohasem kerül összeütközésbe az irányító körök nézeteivel, de hozzáalpul, mint az élődi fagyöngy a tölgyhöz. A magyar tanügy jelenlegi pápája Wlassics az Áldor-féle embereket nem használja fel nemzetünk térfoglalására nemzetiségi vidékeken. Neki nem kellene az Áldorok, mert ő maga — nem a magyarságában, de egyebekben — a legnagyobb jezsuita s hazafisága egy hajszállal sem különb, mint a kiket oly nagy előszeretettel tol a létra fokain fölfelé.

A borsodvármegyei magyar iparvédő egyesület.

Az a nemes láng, a mely városunk polgárai keblében pünkösöd másodnapján a magyar ipar érdekében megtartott népgyűlés alkalmával fellobbant, nem a hirtelen lelkesedés, nem a pillanatnyi felhevülés szalma tüze volt, hanem a hazafias, érett, komoly elhatározás szülte azt, mely előre is biztosítékot nyújtott arra, hogy a fényes kezdetet sikeres munka fogja követni. Nem czélunk e helyen a magyar ipar helyzetét, sorsának javítására czélzó törekvéseket részletesen fejtegetni, hiszen ezeket városunk minden hazafiasan gondolkozó polgára jól ismeri már. E helyen csupán a feletti örömünknek akarunk kifejezést adni, hogy az a nemes mag, melyet városunk polgárai azon a népgyűlésen elvetettek, termékeny talajra találtak, hogy a magyar ipar védelmében minden pártkülömbökre való tekintet nélkül kezdet fogva, harcban találjuk városunk minden társadalmi rétegét.

Az első és legfontosabb lépés megtörtént. Előttünk fekszik a kész alapszabály tervezet. Elismerés illeti az alapszabály készítő bizottság tagjait, kik feladatukat ily mindenre kiterjedő gondal, odaadó nemes fáradozással igyekeztek megoldani és bátran hozzá tehetjük, hogy feladatukat sikeresen meg is oldották.

Az alábbi alapszabálytervezet gondos, körültekintő, pontos munka eredménye. Nem esik az alapszabályok rendes hibájába, nem túl terjengős, hanem lakonikusan, csupán a legszükségesebbre szorítkozva, kerüli az egyesület működését megnehezítő sallangos bürokratikus vonásokat. Rövid, könnyen áttekinthető, szabad mozgást engedő tervezet

TÁRCZA.

Utazás Fiuméba

— Irta: *Kajabusz.* —
(A „Szabadság” eredeti tárczája.)
(Folytatás.)

Azonban megint egy szép kir. várost érünk: Károlyváros (Karlovácz), a hol meg is ebédelünk. Mintegy 6000 lakosu csinos hely, közepén vágja ketté a Kulpa. Ezen a zöldes vizű folyón kisebb hajón is járhatnak. Itt van a horvátországi gör. kel. szerb püspökség székhelye.

A vonal a károlyvárosi állomásnál 113 méter magasan fekszik s innen folyvást emelkedik egészen Licsig. Jobbról látszanak a Plisevicza hegy ormai, homlokukon az okicsi várrommal. Hegy szakad hegybe egymásután s feljut a vonat a Fuli és Dinári alpesek választó vonalára. Ez a vonalrész a vasútépítésnek valóságos remeke.

Ebéd után a dübörgés mellett szunnyadni is lehetne, ha a balsors egy hosszú Starcevicset nem küldött volna bosszantásunkra. Ez a hazaáruló egész angolosan telepedett a szemközti börtülésre s lábait felrakta a mi divanukra, tetette az alvást s jókorákat rugott, hol az én térdemen, hol az utitársamén. Szerencsése a gyalázatosnak, hogy

nem értettük, mert horvátul rugdosott, különben megmutattuk volna neki a magyar virtust.

A mint a Kulpán egy 130 m. hosszú hidon átvágtatunk, egy kisebb folyócska mellé érünk, ez a Mreznicza, ennek a sásos, füzes parjtain haladunk, a vize ennek is zöldes csak itt-ott török azt fehérré a szirtetek és malomzuzók.

Dugaresa állomásnál látjuk először a Karszt hegység első jelenségeit: az éktelen kőtuskókat és a csodálatos vöröses földet. Itt van egy nagy pamutfonó gyár, a mely bécsieké.

Mindig főlebb haladunk s közeledünk az óriási Klek hegységhez, keresztül Generalszki-Sztol és Tounj állomásokon. A vidék már erősen köves s egész mezők tele vannak páfránnyal. Gimnázista korunkban a növénygyűjteményünkbe egy-egy szál páfrányért mit nem adtunk volna oda. No hiszen van itt egész határral.

Ogulinnál éri el vasutunk a legdélibb hajlást. Innét túl északnyugoti irányt vesz a krajnai határ felé. Ogulin a Klek hegy lábainál fekszik. Vármegyei székhely, 7—8000 horvát és szerb lakossal. Ez az állomás már 326 méter magasan fekszik a tengerszín fölött. Roppant faipara s jelentékeny kereskedése van. Mely előbbit én egyálta-

lán nem tudom méltányolni. Olyan boldog természete van, hogy valósággal fáj a szívem, mikor látom, hogy az erdőt vágják. Azt a szép, szálas erdőt.

Azután rengeteg fenyvesek következnek s alagut alagutat ér. (Van vagy tíz Fiuméig.) Ogulinon túl ismét egy kis patak, a Dobra, mellette haladunk, mely apró fűrészmalomkat pörget. Ennek is tiszta zöldes vize van, többször átbogunk rajta.

Én a patakkaival is úgy vagyok, mint az erdővel: nagyon szeretem, el tudnék ülni a partján, s bámulni a kavicsos ficzánkáló habokat órákig, napokig; nem is jár haszon nélkül ez a bámulás, mert ha a víz lefelé folyását nézem, fejem terhétől mindig könnyebbülök: viszi a viz; ha felém folyását nézem, mindig jó egy jó gondolatom: hozza a viz.

Ticsevo alaguton átdörrenve, Comirjét, majd négy alaguton átbortorkázva Vrbozkat s tovább Cameral-Moravicze állomást érjük. Ez már 420 méter magasan van. Nagyszerű állami erdőségek veszik körül, egyik fő-fő fakiviteli állomás itt van. Ujból erősebb mozdonyt ragasztanak vonatunk elé, mert még magasabbra kell emelkedni. Most már erdővel dusan földött hegyek következnek. A levegő hűvös, tiszta s tele fenyőillattal. Nem ugyan a híres Abruzzok

ez. Nem tudjuk eléggé helyeselni az alapszabálytervezet készítőinek azon nemes intencióját, mely veres fonalként húzódik végig az egész munkálaton, a mely intenció ugyanis tisztán a hazafias szabad elhatározás szülte, önként elvállalt erkölcsi kötelezettségekre bázisozza az egyesület létrejövését, fennmaradását és virágzását.

Egy lépéssel tehát előbbre jutottunk e téren is, vármegyénk valamint a multban, úgy a jövőben is részt fog magának kérni abból a nagy munkából, a mely az egységes, közjogilag és gazdaságilag egyaránt független magyar nemzeti államot van hivatva megteremteni. A munka nagy! Még csak a kezdet kezdetén vagyunk, de a hazafias lelkesedés szent tüzeiben kelt nemes elhatározás párosulva a férfias, következetes, ernyedetlen kitartással, meg fogja teremni a maga gyümölcseit.

Legelőször gazdaságilag kell függetleníteni hazánkat. S ennek sikeres megoldása után, megizmosodva felfogjuk venni a harcot minden téren, minden vonalon, minden ellen, a mi idegen, minden ellen, a mi hazafiatlan. A szegény ország olyan, mint a szegény ember. A gazdag ember ugyanis jobban táplálkozik, s minden létfenntartásához szükséges eszközöket könnyebben megszerezhetvén, nagyobb ellentállási képességgel bír a betegség bacilusaival szemben, mint a vézna, satnya, nyomorgó ember-társa. Így van ez a nemzetek életében is, egy gazdaságilag független, vagyos nemzet jobban és sikeresebben tud mindig ellentállni oly törekvéseknek, melyek egész létét alapjában veszélyeztetik és sikeresebben fog harcolni azon nemzeti czélokért, melyek elérése által lesz teljesen szabad, gazdag, művelt és független minden téren.

Hozzáfogtunk a nagy és nemes mun-

ezek, hanem a Nagy-Kapella hegyláncz, de azért egész természetesen találnám, ha valamelyik szikla mellől kilépné itt, mint az operában, Ernáni az ő banditaival s rázendítené, hogy:

„Vad rengeteg lakásunk,
Egyetlenegy barátunk
A puska és gyilok.
No rajta hát igrál,
Kevés örömed a borban találd“.

De csak megtapsolnánk itt a Skrad állomáson, 647 méter magasan.

Most azonban csakugyan meg vagyunk szorítva. Menekülés nincs semerre. Előttünk a meredek Kupjak egy 993 m. magas, megkerülni nem lehet, tehát belefuródik a vonat s a hegyben hajlott vonalban 1223 méter hosszan tart, a Kupjak alagut jóval több egy kilométernél. A lámpákat felgyújtják a kupékban. Mikor innen kirobogunk, a hegyvidék legnagyobb szerű panorámája tárul eléink, a látvány a fensikből kitörő csúcsokra nyílik meg. Vad zöldben másznak itt egymás tetejébe az erdők. Fa van temérdek, de vajjon mit esznek az ott lakó emberek?

Megint föld alá jutunk. Egymás után következnek: a 370 m. hosszú Susicza alagut, a Besnyák alagut 198 m. hosszú s innen kidörögve, Delnicze állomáson vagyunk. Ez

kához. Az a gondviselés, mely édes magyar hazánk felett már a második ezredévben öröklik, adjon erőt, kitartást, szorgalmat s ennek jutalmául sikert, hogy a gazdasági függetlenség kivívása után kivihassuk függetlenségünket minden téren. Adja Isten, hogy úgy legyen!

A borsodmegyei magyar iparvédő-egyesület alapszabályainak tervezete.

I. Az egyesület neve, célja, székhelye és pecsétje.

1. §. Az egyesület neve: „Borsodvármegyei magyar iparvédő-egyesület.“ Az egyesület célja: a hazai ipar pártolása, hazai iparvállalatok erkölcsi és lehetőleg anyagi támogatása; a hazai ipartermékek forgalomba hozásának megkönnyítése; a házi ipar meghonosítása; iparvállalatok létesítése; olyan reformok kezdeményezése, a melyek a hazai ipar felvirágzását előmozdítják; olyan intézkedések létesítése, a melyek a hazai ipar termékeinek fogyasztását emelik.

Az egyesület székhelye: Miskolcz.

Pecsétje: Borsodvármegyei magyar iparvédő-egyesület, Miskolczon.

II. Az egyesület tagjai.

2. §. Az egyesület tagjai: 1. tiszteletbeli és 2. rendes tagok.

3. §. A tiszteletbeli tagokat az egyesület céljai irányában szeretettel kimagasló érdemek elismerése gyanánt a választmány ajánlására a közgyűlés választja.

4. §. Az egyesületnek rendes tagja lehet minden magyar állampolgár, valamint minden jogi személy, egyesület, testület és község.

5. §. A rendes tagokat a választmány veszi fel szótöbbséggel. A ki az egyesületbe rendes tag gyanánt óhajt belépni, szándékát az elnöknek, vagy a választmány egy tagjának szóval, vagy írásban bejelenti és a ki kész arra fogadalmat tenni, hogy az egyesület céljait, melyeket az alapszabály 1. §. előir, megtartja és másokkal is megtartani igyekszik.

Az egyesület által esetleg nyújtandó előnyöket és kedvezményeket az összes tagok egyenlően élvezik.

a vidék látja el a tengerpartot tüzelő fával, a környéken fekvő, mintegy 120 ezer hold kiterjedésű állami tulajdont képező erdőből. S mivel temérdek az erdő, a házak erre felé keményfa zsindelyvel vannak fedve, mely lehet tartósabb a fenyő zsindelynél, de durvább és esetlenebb is bizonyára. Lokve állomáson tul, ismét a Buczovacs alagut s majd a Szleme alagut (337 m. hosszú) következik. A híres alagutból kiérve nemsokára megnyílik előttünk a licsi völgy, amely kerületes s a Karszt sötétzöld virányával dusan földött lapályt képez. Nyugat felől a Licsánka patak hasítja végig, üde vizével malmokat hajtva.

Egy csinos község fekszik jobb felől, Fuzsine, a Frangepánok egykori s még ma is lakható vadászkastélya mellett. Kedves, bájos hely. A fiumei gimnáziumi ifjuság éppen most tartja itt a majálisát, vagy juniálisát, a katona banda recsegése ide hallatszik.

Fuzsine állomásról kiindulva borzasztóan szép sziklavidéken, fenyvesrészetek közt emelkedünk a tenger melléki magas hegység utolsó lánczolatára s a Robilják alaguton (555 m. hosszú) át Lics állomást érjük. Ez a kis állomás az egész vonal legmagasabb helye: 816 m. magas.

Itt elhagyjuk az erdővel földött Karsztot,

6. §. A rendes tagság joga megszűnik: a) kilépés, b) halálozás, c) törlés vagy kizárás folytán.

7. §. A kilépés szándéka az elnöknel írásban bejelentendő.

Kizárandó a tagok sorából az, a ki az egyesület céljait szándékosan megghusítani törekszik, avagy fogadalmat szándékosan megszegi.

III. Az egyesület működése.

8. §. Az egyesület élén állnak: az elnök, két alelnök, ügyész, 20 egyesületi főfelügyelő, két jegyző, a kiket a közgyűlés egy évi tammra választ.

9. §. Az egyesület ügyeit intézik: a) a közgyűlés, b) a választmány, c) az elnökség, d) a felügyelő bizottság.

10. §. A rendes évi közgyűlést az elnök hívja egybe. A rendes évi közgyűlést mindenkor Miskolczon kell az év első negyedében tartani. A meghívó a tárgysorozattal együtt legalább egy héttel a gyűlést megelőzőleg a megyei lapokban közzéteendő.

Indítványt bármely tag tehet.

A közgyűlés tanácskozásait az elnök, akadályoztatása esetén az egyik alelnök vezeti.

A közgyűlés joga a tisztviselők és a választmány tagjainak megválasztása, az alapszabályok módosítása, iparvállalatok támogatása és minden az egyesületet érintő ügy, vagy indítvány megvitatása és mindezekre vonatkozólag a végérvényes határozat meghozatala; rendes vagy rendkívüli közgyűlések helyének és idejének megállapítása.

A közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A közgyűlés szótöbbséggel hozza határozatait; szavazati jogát csak a személyesen megjelent tag gyakorolhatja, a jogi személyek, egyesületek, testületek és községek azonban meghatalmazottaik által szavaznak.

11. §. A választmány tagjainak száma a tisztviselőknél kivül 40, a kiket a közgyűlés egy évre választ. A választmány tagjai közül legalább hatot a Miskolczon lakó alapító vagy rendes tagok közül kell választani.

Az egyesületi főfelügyelők a választmánynak hivataluknál fogva tagjai.

A választmány hatásköréhez tartozik az egyesület rendes ügyeinek elintézése, indítványok megvitatása, egyesületi főfelügyelői

a növényzet megszűnik s a rideg, de nagy szerű látványokkal ígérkező tenger melléki Karsztba jutunk. E ridegséget annak tulajdonítják, hogy az itteni dus erdőségeket az ó-korban Róma, később Velence s az újabb korban a rossz gazdálkodás irtotta ki. Valaha innen szerezték be a hajóépítő anyagot s az erdő kipusztulásával a Karszt vizerei is kiapadtak. Tényleg csak Buckarinál s Fiumében jelennek meg ismét a források.

Olyan az egész vidék, mintha igazán meg volna átkozva. Egy vigasztalan sivatag, egy holdbeli tájkép csupa kőből. A meny nyire szem ellát, nem jön elő más, mint egymásra dülő sziklák, mészkőszirtek, palaretegek, dolomit tömegek; sehol egy emberi lak, egy legelésző kecske, de még csak egy madár sem. — Ilyen sivatagon fekszik például Plasze község, meg Meja. Hol van ezeknek a községeknek a szántóföldje? Hol vannak gyümölcsös kertjei, kaszálói, legelői? Miből élnek a lakosok, ha igazi emberek és nem az ördög fia, kik köveket esznek? Szerencse, hogy a lakosság katolikus, csakis azzal a vallással élhetnek meg, mert nagyon sok benne a böjt.

Licsen tul a vonat óriási kigyó vonalakban kezdi meg esését Fiume felé. Az esés átlagos aránya 1:40 — minden 40 méter-

megbízások kiadása, a közgyűlési tárgyak előkészítése; a vármegye területén főkegyesületek létesítése iránti intézkedések megteremtése; kiállítások rendezése.

Az elnökség tagjai: az elnök, két al-elnök, ügyész, 2 jegyző, hivatalnál fogva tagjai: a miskolci egyesületi főfelügyelők.

Az összes tisztviselők állása tiszteletbeli, s díjazásban egyik sem részesül.

Az elnökség hatásköréhez tartozik: népgyűlések és felolvasások rendezése, a hazai ipar iránt való érdeklődés folytonos ébrentartása, röpiratok, felhívások, figyelmeztetések által az iparpártolás terjesztése, az egyesületi főfelügyelőknek tájékoztatások megadása, a tagokkal és a vármegye közönségével a hazai ipar fejlesztése és támogatása céljából való folytonos érintkezés; az egyesület céljainak megvalósítására vagy előmozdítására alkalmas intézkedések indítványozása; a közgyűléshez intézendő jelentések elkészítése, a közgyűlés és választmány határozatainak végrehajtása.

A választmányt az elnök a szükséghez képest bármikor összehívhatja, de legalább minden hónapban összehívni köteles. A választmány határozatképes, ha az elnökön kívül legalább 6 tag van jelen. A választmány üléseit Miskolcra tartja.

A választmány tanácskozásait az elnök, vagy akadályoztatása esetén valamelyik al-elnök vezeti; határozatait szótöbbséggel hozza. Az elnök úgy a közgyűlés, valamint a választmányi ülések jegyzőkönyveinek hitelesítésére két jelenlévő tagot jelöl ki.

A választmány határozatai a közgyűléshez felelősek.

12. §. A felügyelő bizottság áll a közgyűlés által egy évre választott három tagból, kik bármikor újból is választhatók, de a közgyűlés által el is mozdíthatók.

13. §. Az elnök képviseli az egyesületet minden irányban; vezeti a közgyűlést és választmány tanácskozásait; az egyesület kiadványait ő és egyik jegyző írja alá.

14. §. Akadályoztatása esetén az elnököt az al-elnökök egyike helyettesíti, mely esetben jogköre ugyanaz, mint az elnöké.

15. §. Az egyesületi főfelügyelő a vármegye azon községeiben, vagy járásában, amelyekre megbízatik, a magyar ipar pártolásának eszméjét ébrentartani törekszik; figyelemmel kíséri az ipart és kereskedel-

met; a felügyelők útján az ipar fejlettségéről, s a hazai ipartermékek fogyasztásának mérvéről tájékozást szerez, s tapasztalatairól a választmányuk időről-időre jelentést tesz.

16. §. Az egyesületi felügyelők megbízásukat a választmánytól előre meg nem határozott időtartamra kapják, s e megbízás mindenkor visszavonható. A felügyelők azon községekben, a melyekre megbízásuk kiterjed, a 20. §-ban megjelölt működési körrel bírnak, s a szükséghez képest jelentéseiket a választmányhoz terjesztik be.

17. §. A jegyzők tartoznak figyelemmel kíséreni és összegyűjteni azokat az adatokat és tapasztalatokat, a melyekre az egyesületnek további sikeres működése céljából szüksége van. Az egyesület évi működéséről a közgyűlésnek jelentést készítenek. A kormányhoz vagy törvényhatósághoz intézendő feliratok tervezetét elkészítik, az egyesület ügykezelését vezetik, s mindenemü levelezést és átiratot fogalmazznak és a jegyzőkönyveket felváltva vezetik. Az iratokat és okmányokat felügyeletük alatt tartják.

18. §. Ezen alapszabályok csak oly közgyűlésen módosíthatók, melyek meghívóján az alapszabályok módosítása jelezve van.

19. §. Az alapszabályok módosítását, vagy az egyesület feloszlását csak külön e célra egybehívott közgyűlés határozhatja el, melyen az egyesület összes rendes tagjainak $\frac{2}{3}$ része megjelenik. Ha az első közgyűlés nem volna határozatképes, akkor a második a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül az alapszabályok módosítása, s a feloszlás tárgyában határozhat.

Előfizetési felhívás!

Az új évnegyed küszöben fölkérjük lapunk előfizetőit és olvasóit, hogy előfizetéseiket megújítani és lapunkat minél szélesebb körben terjeszteni sziveskedjenek.

Lapunk immár kilencz év óta hirdeti a **függetlenség és szabadság** magasztos elveit, ápolja

nél 1 m. esés s ezt is csak óriási sziklaátvágások segítségével lehetett elérni. A mozdonyvezető inentől kezdve mindig ellengőzzel dolgozik, mert ha eleresztené a vonatot, a t. cz. utazó közönség az ördögök-nél vacsorálna a kőtuskók között. Az ablakon kinézni is szédületes és rémületes, az ember papot kíván és gyónni szeretne. Óriási mélységek fölött csak akkora ösvény van mesterségesen készítve, a hol a vonat elroboghat és ez az ösvény fent a hegyoldalán vagy gerinczen vezet. Néha önkéntelenül visszakapjuk fejünket a kupé ablakából, lerogyunk az ülésre, félholtan éltetjük Barosst és a zóna diadalmát.

Plasze állomásnál már 200 méterrel estünk lefelé s a mint ezt elhagytuk, elénkbe tárul a Quarnero elragadó látkepe egész nagyszerűségében. Elénkbe tárul a tenger, ez a titokteljes világ, a mi több embert táplál, mint a föld; ez a titokteljes birodalma a néma népek, melynek óriásai hatalmasabbak a mi hadvezéreinknél, építészei, a korallak, nagyobbyszerű műveket alkotnak, mint a mi palotáink; földlakói, a csigák, jobban hiszik a halhatatlanságot, mint mi, mert életökben megcsinálják a sarcophagjaikat, amit az utolsó napon újra fölvehetnek.

A tenger, ez a titokteljes perczinga az

idő nagy óraművében, mely szabályosan számlálja a csillagászati nap kezdetét és végét, még az éjszark alatt is, hol a hosszú éjben nincs dél, nincs éjféli.

A tenger, a szabadságvágyat felköltő, a visszatérő emléket fentartó, a függetlenséget ébresztő nagy elem. A mely népek tengere van, az nem könyörög annyit a földnek s nem káromolja annyit az eget.

Innen, a hol most járunk, Fiumét meg nem látjuk, de fölünik alattunk a Canale di Morlaccia hosszas csatornája a horvát partok hosszában. Tul azon a sárgába játszó Veglia sziget, távolabb a szirtes Cherso sziget és a magas Isztria. A hatalmas Monte maggiore is ide látszik, melynek tövében fehérlenek a villák és fürdő-épületek.

Az egész látvány szédítő hatással bír. A szem hosszu ideig nem tud betelni avval a dus színompával, melyet a délszaki vidék azurkék tengere, sziklás szigetei, öblei, távoli ligetei, és a közelben kuszált hegytömegei nyujtanak. Mit tartozik az rám most, hogy hajdan itt járt Vergilius vagy Ovidius vagy kicsoda? Külömben is Ovidius miatt annak idején néhány órai bezárást kellett elszenvednem s ez kiölte belőle a kegyeletet.

Meja állomáson tul látszik a buccari öböl, mely bronz színű sziklák közt, szűk csa-

az emberek önálló, szabad gondolkozását s ebben a felfogásban a közélet iránt való meleg érdeklődést. A városi és megyei közkérdésben — **őre volt a nép igaz érdekeinek.**

Mint szikla őrt fog állni jövőre, is a nép érdeke mellett s itt alku nem ismerő igazságérzettel emeli föl szavát a nagyokkal és hatalmasokkal szemben.

Szóval a „**Szabadság**“ minden irányban halad a régi nyomokon s számít úgy Miskolcz városa, mint Borsodvármegye közönségének szives támogatására.

Miskolcz, 1900. július hó.

A „**Szabadság**“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Július 7. A Borsodi-Bükk-Egyet nyári táncmulatsága a Népkertheu.

Július 9. Közigazgatási bizottsági ülés.

Július 15. A diósgyőri vasgyári besorozott ujonczok mulatsága.

— **Eskövök.** *Benczko* Ferencz f. hó 15-én esküszik örök hűséget *Majercsik* Margit urhölgynek a sajó-szentpéteri róm. kath. templomban. — *Nagy* Alajos f. hó 31-én vezeti ol-tárhoz özv. *Krakóczky* Jánosné urnő leányát *Mariskát* Mező Keresztesen.

— **Eljegyzés.** *Sándor* Adolf magánhivatalnok Szabadkáról eljegyezte *Fuchs* Vilmos leányát, *Eugénia* kisasszonyt.

— **Zsarnay rendőrtanácsos gyásza.** Zsarnay Győző rendőrtanácsos sulyos csapás érte. Neje, szül. Soldos Amália, a kivel 28 év óta élt boldogan, tegnapelőtt délután Budafokon, a hol látogatóban volt, agyhüdés

tornán át nyílik a tengerbe. E rövid csatorna balpartján van Portoré, alacsony világitó tornyával. Mindez 400 méterről közvetlen alattunk oly fjordszerű látványnyá egyesül, ami Norvégiában is számot tenne. Buccari anyyira az öböl szélén fekszik, hogy bóra vagy szirokko-szél alkalmával utcait a szó teljes értelmében, mintegy kiöblíti a tenger.

Most aztán a Draga völgyet egy roppant költésesen átmetszve, már a tenger mellék olasz jellegű, lugasos szőlőmívelése mosolyog be hozzánk. Csinos nyári lakok sorakoznak egymás mellé. Hullámos vörös cseréppel vannak födve — a lapos cserépet leszedné a bóra. — Az olajfa, füge s babér más jelleget ad a tájnak, mintha a halál birodalmából a — kőtuskók közül — egy vidám élet mezőjére jutottunk volna. A vonat elrobog Susak horvát falu házsorai fölött, de olyan közvetlen fölötté, hogy olyik háznak a kéményébe lehet belátni. A kertekben temérdek cseresznye piros- és feketélik, nagy lugasos szőlők s fügefák pompáznak. Azt hiszem, ezeknek az atyafiaknak nincs három fagyos szentjük — s a bokrostoló Orbánt sem igen ismerik.

(Vége köv.)

következtében hirtelen meghalt. A megboldogultat városunkba szállítják s az itteni családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A temetés ma délután fog végbenmenni városunk közönségének mély részvétele mellett. Számosan vannak még városunkban, kik *Zsarnay* rendőrtanácsost még mint városunk rendőrfőkapitányát ismerték és tisztelték a hetvenes években.

— **Lilla-Füred emelkedése.** Örvendetes hírt vettünk legilletékesebb helyről. Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy városunk és környékének egy régi hó óhaja teljesebben menjen. Lillafüred ugyanis megyénk e büszkesége, mely igazán méltó a magyar Thempe nevezetre, mind eddig nem fejlődhetett oly arányban, a mint azt szeretnénk volna s a melyfejlődésre klimatikus fekvése, kristály forrásai és a természetnek pazar szépségei praedestináltak. Ennek három oka volt. Először egy hidegvizgyógyintézet, másodsor posta és távirda és harmadsor a vasut hiánya. Most vett örvendetes értesülésünk szerint az első két hiányon nemsokára segítve lesz. A földművelésügyi minisztérium ugyanis már tárgyalásokba bocsátkozott *Fekete* Adolf vállalkozóval egy nagyszabású hidegvizgyógyintézet felállítására. A tárgyalások már befejezésükhöz közelednek, sőt az erre vonatkozó szerződést pár nap múlva már alá is írják. A kassai posta és távirda igazgatóság pedig a nyári idényre *posta és távirda hivatal* fog ezentul fenntartani Lillafüreden. Hátra van még a harmadik s talán a legfontosabb hiány pótlása, t. i. a vasuti összeköttetés létesítése, mert az előbbi két üdvös és nagyszabású újítás csak ezzel kapcsolatban lenne teljes. Hogy az irányadó körök figyelme éppen most fordult ily nagy mértékben a mi gyöngyünk felé, a mikor már a sok sürgetésbe, figyelemkeltésbe csaknem belefáradtunk, ennek okát a nemrégiben városunkban megtartott Magyar Turista-Egyesület országos közgyűlésének tulajdoníthatjuk, a midőn a társadalmunk igen sok kiváló és tekintélyes tagjának alkalma nyílt véka alá rejtett gyöngyünket megismerni, méltányolni s a legilletékesebbek figyelmét erre felhívni. Turista vendégeinktől szebb és méltóbb viszonzást valóban nem kaphattunk volna. Hátra van még egy óhajunk teljesítése, a melyért ezentul még fokozottabb mértékben fogunk sikra szállni, folytonosan hangoztatva: *vasutat Lillafürednek!*

— **Házasság.** *Mihalovics* Anna kisasszonyt f. hó 18-án vezeti oltárhoz *Weisszer* Ferencz ur Oszlányban.

— **Értesítő és jelentés.** Lapunk zártakor vesszük úgy az ev. ref. főgimnázium értesítőjét, mint a miskolci kereskedelmi és iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez intézett 1899. évi jelentését.

Az első dr. Kovács Gábor igazgató jeles szerkesztésében jelent meg 108 oldal terjedelemben, az új gimnázium csinos kivitelű fényképével díszítve. Első sorban a főgimnázium új épületének felavatási ünnepéről számol be, majd *Tóth* Benő egy értekezését közli, mely után az év történetét, minden részében felölelő igazgatói jelentés következik. Majd a tanári testületről könyv és szertákról, ifjúsági egyletekről, tanulók segélyezéséről, vizsgálatokról stb. számol be. Ugyerre, mint a kereskedelmi és iparkamara jelentésére még bővebben visszatérünk.

— **A Turista egyesületnek** ma este megtartandó nyári táncmulatsága iránt az érdeklődés nemcsak városunkban, de megszerzte igen élénken nyilvánul. A mint az előjelekből eddig ki lehet venni, e mulatság az idény legsikerültebbjeinek egyike lesz, sőt az eddigieket több tekintetben túl fogja szárnyalni. A körültekintő, figyelmes rendezőség mindent megtett a teljes siker érdekében, amely mint az előző években, úgy az idén sem fog elmaradni.

— **Tanári állások.** A miskolci ev. ref. főgimnáziumban ez idén két tanári állás üresedett meg és pedig a fizika-matematikai és a latin-magyar tanszéki. Az előbbi a miniszter nevezi ki, utóbbira a fenntartó testület választ helyettes tanárt egy évre. Csak ev. ref. vallásnak pályázhatnak f. é. aug. 1-ig s a kérvények *Mikuleczky* István főgondnokhoz adandók be. A rendes tanár évi fizetése 2400 korona és 480 korona lakbér és 200 korona ötödéves pótlék, a helyettes tanáré 1800 korona fizetés és 240 kor. lakbér.

— **Elgázolt temetési menet.** Az alanti eset bizonyítja, hogy az élők élete és holtak nyugalma még a temetési menetben sincs biztosítva. — Ugyanis *Zimmer* Erzsébet 19 éves hajadont temették 4-én délután 5 órakor. Szép, diszes temetési menetben vonultak a résztvevők. Nyolcz szép leány, fehér ruhában vitte a koporsót. Minden lány oldalán feketében egy-egy legény lépdelt. Mikor a menet a Gerő- és légrádi-köz sarkán vonult, egyszer csak előrobogott váratlanul a *Técsi* János szekere, melyet épen fia: János hajtott. A szekér a megvadult lovakkal ketté metszette a menetet és két leányt — kik a koporsót vitték — elgázolt. A két sebesült és elalélt leányzót haza szállították lakására.

— **Majolika festészeti tanfolyam.** *Fekete* Istvánné, városunkban előnyösen ismert francia és német nyelv tanárnő, majolika festészeti tanfolyamot szándékozik nyitni. Jelentkezéseket f. hó 15-ig fogad el a Klímáféle zenedében. Kivánatra selyem és üveg festészetből is nyújt oktatást, nemkülömben francia és német órákat is ad. A majolika festészeti tanfolyama a női ipariskolával lesz kapcsolatos s már ez magában véve elég erkölcsi garantiát nyújt. A tanfolyam megnyitásának időpontját későbbben közöljük.

— **Mulatság.** A diósgyőri polgári dalkör f. hó 15-én a Tapolca fürdő helyiségében táncmulatsággal és hangversenyyel egybekötött kirándulástrendez. A tiszta jövedelem az egyesületpénztára javára fordítatik. A részvételi díj tetszés szerinti.

— **Szerencsétlen elgázolás.** A M.-Kövesden megtartott vásárra igyekezett *Uzmik* Józsefné mező-nyárádi lakosnő, egy kocsit hozván eladásra. Azonban a Bikkvölgyben lévő hidnál a szekérbe fogott lovak valamitől megbokrosodtak és az árokba fordították a kocsit. *Uzmik* Józsefné a szekérről oly szerencsétlenül esett le, hogy az alsó ballábszára a kerekek alá került s azt egészen széttroncsolta. A szerencsétlenül járt asszonyt ápolás és gyógyítás végett a miskolci kórházba szállították.

— **Vérfürdő a Tiszaparton.** Borzalmas vérengzést követett el két kóbor cigánycsapat a Tiszán levő csurogi révben. A két cigány csapat tagjai már régen hadi lábbon álltak egymással és csak az alkalmat lesték az összetűzésre. Ez tegnap meg is történt a csurogi révben és az öldöklő harcznak. öt halottja és nyolcz súlyos sebesültje van. A szörnyű vérengzésről a következőket jelenti tudósítónk:

Egy 12 tagból álló cigánycsapat, mely hosszabb ideig kóborolt Torontálmegyében, át akart menni a Tiszán, hogy Bácsmegyébe jusson. Mikor *Bunkó* csapatja a komphoz ért, ugyanakkor a tulsó, vagyis a csurogi oldalról hozta a komp *Sárközi* Ferencz nyolcz családból álló cigánybandáját, a kik Torontálba igyekeztek. Ez a két banda pedig elkeseredett ellensége volt egymásnak. Kerülték egymást, ahol csak tudták és most is a *Sárközi* bandája azért akart Torontálba menni, mert meghallották, hogy *Bunkóék* a Bácskába mennek. *Bunkóék* a mint megismerték, hogy a *Sárközi* bandája van a kompon, kiszédtek a kocsikból a vasvillákat és a kocsilöcsöket és ezekkel felfegyverkezve

várták a *Sárközi*-bandát, mely szintén elkészült az összeütközésre. Mikor a komp kikötött, a parton a *Bunkó* bandája rárohant a kompra, és megkezdődött a borzasztó verekedés, a mely öt embernek okozta halálát, nyolcz ember pedig súlyosan megsebesült. A révészek csak akkor tudták szétválasztani a vérengzőket, a mikor több utas érkezett oda és ezek segítségével szétverték a két bandát. A halottak a következők: *Sárközi* Lajos, *Lakatos* Mari, *Szoporka* András, *Bunkó* Ferencz és *Bunkó* Mihályné. Valamennyi ott feküdt széttroncsolt koponyával a Tiszaparton, míg a vizsgáló bíró megérkezett. A két bandának épségben maradt, de szétfutott tagjait most — keresi a csendőrség.

— **Óriási jégesés.** A tegnapelőtt délután városunkban és vidékén dühöngő nagy jégzivatar óriás károkat okozott. Szomorú jelentéseket veszünk megyénk több községéből. Az idén tehát a mezőgazdák két nagy csapásából, a fagyból és a jégből bőven kijutott nekünk borsodiaknak. Természeti ritkaság számba mentek azok a csaknem galambtojás nagyságu jégek, melyek elég sűrűn peregtek alá. Ily jégesőre városunk legöregebbjei is alig emlékeznek.

— **A miskolci ügyvédi kamara** közzéteszi, miszerint dr. Mezei Mór ügyvéd Sajó-Szentpéter és dr. Kőszegi Armand ügyvéd Miskolcz székhelyvel az ügyvédek, dr. Borsodi Ignác ügyvédjelölt, ki jogi gyakorlatát dr. Majzler Jób miskolci, továbbá *Hajnal* Dezső ügyvédjelölt, ki jogi gyakorlatát dr. Robicsék Adolf miskolci és *Hlaváts* Andor ügyvédjelölt, ki jogi gyakorlatát *Hlaváts* Adolf nagy-róczei ügyvédnél folytatja, az ügyvédjelöltek lajstromába bejegyeztettek.

— **Véres eset** színhelye volt péntek virradóra *Szirma* községe. *Czövelk* Sándor gazda ember házában egész éjjel lázas munka folyt, a ház fiának lakodalma tettek meg a sürgős előkészületeket, segített ebben *Tamás* István is egy ugyancsak szirmai módos gazda ember. A kora hajnali órákban, a mikor a falu még egészen csendes volt s a lakodalmat előkészítők nagy része is elszéledt már, beállított az udvarra *Szabó* András és *Varga* Sámuel. *Tamás* István előtt igen gyanusnak tűnő fel a jövevények viselkedése, kérdőre vonta őket, kik előbb kitérő választ adtak, majd *Tamás* Istvánra vetették magukat, s minden erejükkel ütlegelni kezdték, ki önvédelemből a keze ügyébe akadt kapával *Szabó* András halálos sebet ejtett. *Szabó* András életben maradásához kevés a remény. Az önmagát védő *Tamás* István maga jelentkezett a kir. ügyészségnél.

— **Anyósok könyve.** Ily czim alatt jelent meg *Sirisaka* Andor jeles tollából egy 12 iv terjedelmű csinos kiállítás a legkényesebb igényeket is kielégítő illusztrációkkal élenkitett könyv, a szerző saját kiadásában *Bogdásán* (Baranyamegyében). Ára a fűzött példánynak 2, a diszpédánynak 4 korona. Megrendelhető a szerzőnél.

— **A jegyzői vizsgák és a közigazgatási tanfolyamok.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter körrendeletben tudatta a törvényhatóságokkal, hogy azok, akik a jegyzői vizsgára már jelentkeztek, vagy valamely rendkívüli ok miatt vizsgálati engedélyért folyamodnak, még a régi rendszer szerint vizsgázhatnak, de csak szeptemberig, amikor az új közigazgatási tanfolyamok felállítatnak. A belügyminiszter ezzel alkalmat akar adni azoknak, akik kisebb kvalifikációval bírnak, de már a jegyzői pályára készültek, az érvényesülésre még a nehezebb képesítés életbeléptetése előtt.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Kollégiumának jogakadémiaján az 1900—1901. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 12-éig eszközlendők; az előadások pedig szeptember 17-én veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szept. 13—15-ik napjain dékán-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az

egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálataikat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be.

A vizsgálatok határideje szeptember 1-től 15-éig terjed.

— **Kiskereskedők országos kongresszusa.** A „Kolozsvári kis- és középkereskedő társulat” Havas Lázár elnök és Csokonai Vitéz Mihály titkár aláírásával felhívást intézett valamennyi testvér társulathoz, hogy vegyenek részt az idén Kolozsvárott tartandó országos értekezleten és képviselőket jelentsék be július 20-ig az egybehívó társulatnál.

— **Juniaitis.** A miskolci iparos ifjuság szombat, június hó 30-án juniait tartott a Népkert helyiségében, melyet ez alkalomra valóságos tündérvirágok varázsoltak a rendezőség. A zöld bokrok és illatos virágok között élő eleven virágok: a szebbnél szebb nők képezték a tündérmesébe való képet. Ki ne vágyódott volna a bájjal és szellemmel kecségetető légkörbe? Voltak is annyian, a mennyien csak a helyiségben elfértek. És a kik ott voltak, azok feszte-nül mulattak. A táncmulatság ugy erkölcsi, mint anyagilag fényesen sikerült, mert mint hallottuk, több mint 400 korona tiszta haszon maradt. A mulatságon estétől reggelig általános volt a kedv és mindazok, kik ez élvezetes mulatságon szerencsések voltak megjeienni, erre a kellemesen eltöltött éjjelre mindig szívesen fognak visszaemlékezni.

— Az élő virágokat így szedtük össze csokorba: Antal Erzsike, Antal Zsuzsika, Akszniksz Mariska, Berecz Vilma, Balajthy nővérek, Brecka Margit, Balog Jolán, Berecz Juliska, Berecz Zsuzsika, Buja Mariska, Barits Rezsín, Barancsek Boriska és Erzsike, Barta Juliska, Beluscák Erzsike, Blahos Erzsike és Irma, Bikszegi Jolánka és Zsuzsika, Czink Etelka, Csonka Margit, Czákó Piroška, Csenge Mariska, Dobos Zsuzsika, Dusza Karolin, Dienes Irén, Davandovszky Juliska, Diszházy Erzsike, Draveczy Irénke, Dudás Anna és Margit, Fodor Zsuzsika, Fillep Ilona, Földy nővérek, Ferenczi Juliska, Galambosi Mariska, Gottwald Julianna, Gönczi Etel és Margit, Hajder Ilona, Haller Hermina és Mariska, Horváth Boriska, Iván Margit, Istvánko Juliska, Juhász Ilona, Juhász Terike, Krain Ida, Kolin Erzsike, Kiffer Karolin, Kovács Erzsike, Kovács Zsuzsika, Korányi Ilona, Kis Terike, Kruppa Jolán, Kis Mariska, Kavnicz Teréz és Zsuzsika, Kondrák Mariska, Kohn Szerén, Ligeti Gizella, Molnár Erzsike, Marusák Mariska, Molnár Erzsike, Majkovszky Ida, Novotni Anna, Novák Piroška, Németh Ilonka, Nagy Róza, Palkovics Ilona, Portel Margit és Ilonka, Papp Jolánka, Rudi Teréz és Anna, Regula nővérek, Ribiczky Matild, Szabó Erzsike, Szabó Szidónia, Sulyok Ida, Szepesi Erzsike, Szepcsik Iduska, Szarka Mariska és Erzsike, Szabó Mariska, Szabó Erzsike, Szabó Emma és Gizella, Sinkovics Ilonka, Spicz Katalin; Szepesi Mariska, Szikszai Erzsike és Mariska, Simon Mariska, Szabados Róza, Schmidt Ilonka, Tokay Margit, Török Piroška, Tóth Erzsike, Tóth Juliska, Uhrai Piroška, Vizer Hedvig, Wojvoda Mariska, Zsári Juliska és Piroška, Zarándi Juliska.

— **Közegészségügyi vizsgálat.** Közegészségügyi vizsgálatot tartott dr. Katona József megyei főorvos, Buthy Lajos főszolgabíró s dr. Frank Miksa járásorvos június hó 29. és 30-án. A vizsgálat kiterjesztetett a diós-győri vas- és aczélgyárra, a Peregcses bányatelepre, Kolba-féle papirgyárra, Zarti-féle székgyárra, a miskolci téglagyár diós-győri telepére, Diós-Győr és Hámor községek fűrdő és nyaraló telepeire s a községekben levő korcsmák, mészárszék-helyiségek és vágóhidakra. A vizsgálatból kifolyólag érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a bizottság a diós-győri vas- és aczélgyárban kifogásolta az ujonnan épített kórház és munkáslakotánál az ürülékek és szennyvizeknek csatornarendszer melletti le-

vezetését s kifejezte azon óhaját, hogy ezen nagyobb szabású épületeknél a csatorna rendszert szűrők alkalmazásával a közegészségügy jól felfogott érdekében átalakítandónak tartja.

x **A legizletesebb asztali víz, a „Kristály”** Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van. 1—

x **Lábixadás ellen kitűnő hatású hintópor** egy doboz 30 kr. — **Egészségi gyermekhintópor** a kipállás megakadályozására, kiváló deszinficiáló hatású, egy doboz 35 kr. — **Gyermek mosó szappan** egy drb 25 kr. — **Irrigátorok, gummy cikkek, kötszerek s minden a droguista szakmába vágó cikkek kaphatók Szabó Béla gyógyáru- és illatszerüzletében, Miskolcon.** 2—

x **Barta győzelme.** Egyébről sem beszélnek a városban és a vidéken, csak hogy mily bámulatos olesón lehet Barta Jenő női divat- és vászonáruházában, főútle Széchenyi u. 9. és főútlejében Városháztér 5. (Dunky fényirdaja alatt) vásárolni, ugyanyira, hogy e jó hírnévnek örvendő szolid cég már is kivívta magának azt a jelzót, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrása női divat és vászonáruházában Miskolcz és vidékének, mely cég szolid elveinél fogva méltán megérdemli azt nagy pártfogást, melyen örvend.

Közgazdaság.

A hazai általános biztosító részvénytársaság közgyűlése.

A hazai általános biztosító részvénytársaság június 18-án tartotta meg Kossuth Ferencz elnök távollétében gróf Benyovszky Sándor alelnök alatt IV. évi rendes közgyűlését. — A részvényesek igen nagy számban jelentek meg. A társaság pénztáránál letétbe helyezett 31 részvényes 925 darab elsőbbségi részvényt és 1021 darab élvezeti jegyet. A részvényesek egyhangulag és örömmel fogadták az igazgatóság által a közgyűlés elé terjesztett jelentést. Az évi zár számadásból a következő tételeket emeljük ki. A társaság az elmúlt évben tüzdijak fejében 926 138 k. 09 fillért vételezett be; ezen összegből károk rendezésére 679.815 k. 01 fillért fordítottak. Kedvező eredménnyel záródott a jégbiztosítási üzletág is, a mennyiben a jégdíjbevétel 367.284 k. 88 fl. volt, melyből 193.801 k. lett jégkárokra kifizetve. Kötvényilletékekből és kamatokból befolyt az 1899. évben 95.614 k. 45 fillér. — Mint fontos és kedvező jelenséget, azt is regisztrálhatjuk, hogy az 1899. évi 227.542 k. 64 fillérnyi tüzbiztosítási díjtartalék 1899. év végével 370.455 k. 24 fillérre lett emelve. — A jégbiztosítási díjtartalék változatlan maradt, az 1893. évi 19.053 k. 64 fillérnyi díjtartalékhoz arányitva.

A Hazai összvagyonforgalma 1899. év végén 1,645,418 k. 88 fillér volt; ebből esik: értékpapírokra 737.185 k. 50 fillér, takarékpénztári betétek és kamatozó követelésekre 300.750 k. különféle társaságok tartozásaira (a követelések levonásával) 79.924 korona 85 fillér, ügynökségek tartozásaira 305.953 k. 37 fillér, különféle adókra 100.485 k. 33 fillér. Az előző, különösen pedig az 1898. évi 1.211.799 k. 86 fillérnyi veszteséggel szemben 1899. év végével a Hazai 43.747 k. 53 fillérnyi nyereséget volt képes elérni, a mi már magában véve szép és jelentékeny eredmény. A társaság az elmúlt évi 43.747 k. 53 fillér nyereségből az elsőbbségi részvényekre május hó 1-től kezdve 6% prorata, vagyis 8 koronát részvényenkint, összesen 40.000 koronát fordított osztalékokra; az igazgatóság részére 262 k. 32 fillér, a tisztikar jutalmazására 11 k. 42 fillér és a tartalékalapra 2000 korona lett levonva; míg a még fennmaradt 1372 k. 78 fillérnyi összeg új számlára vezetett elő. — A közgyűlés végül

igen emelkedett hangulatban köszönetet szavazott Kossuth Ferencz elnök és csáfordi Tóth Pál vezérigazgatónak.

A hazai általános biztosító részvénytársaság, a mely országunk lakosságának rokonszenve és támogatása mellett alakult meg, czélutadatos eszközökkel megszerezte magának a biztosító közönség osztatlan bizalmát. Az elmúlt másfél év alatt Tóth Pál, a társaság kitűnő vezérigazgatója, a saját maga által kidolgozott speciális rendszer alapján szervezte az intézet ügynöki hálózatát, olyképpen, hogy számos nagy költséggel fenntartott főügynökséget bezűntetett és összesen négy kötvénykiállítási joggal felruházott kerületi főügynökséget szervezett. E főügynökségekhez van beosztva számos önálló főügynökség és majdnem háromezer ügynök, a kik mindannyian kitartó buzgalommal törekednek a Hazai biztosító intézet érdekeit szolgálni. A Hazai biztosító méltán csatlakozik legjobb magyar intézeteink sorába. A magyar nép támogatása hozta annak idejében létre a társaságot s a magyar nép támogatása viszi most előre az intézetet, a mely óvatosan válogatott, komoly eszközökkel és jól megfontolt irányzatban hódít széles tért a magyar biztosító közönség körében. Kívánatos, hogy az a laukadatlan munkálkodás, a melyet az intézet felruházása és erősödése érdekében Tóth Pál vezérigazgató ritka erélyvel, sok szakértelemmel és kitartással fejt ki, meghozza ama gyümölcsét, hogy a magyar gazdaközönség érdeme szerint keresse föl ezt a jeles, élet-erős hazai intézetet, a melynek feladata, célja és törekvése abban összpontosul, hogy a biztosítási eszmét hiven és becsülettel szolgálja.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad.

Többeknek. Mint legutóbbi számunkban jeleztük, lapunk szerkesztéséért a felelősség jelenleg segédszerkesztőnké illeti.

K. Tibor. Térszűke miatt most kimaradt, de legközelebb jön.

S. Lajos. Tisza-Kürth. Közölhetetlen.

Simonides. Sorra kerül.

Berecz Lajos. Köszönjük, bönáltak.

Adófizelő polgár. A kérdéses ügyben megnyugtató választ kaptunk.

Kereskedelmi iskolát sikerrel végzett két fiatal ember gyakoronoki minőségben alkalmazást nyer.

Czim a kiadóhivatalban.

Budapest szálloda.

I. olasz zenetársulat

„Bella Venecia“

LUIGI BASSI igazgató.

A társulat 6 hölgy és 8 férfiból áll.

Ma és a következő napokon

dal-, tánc- és zene-előadást tart.

Tenorista a hires **Sg. Artur** ur.

Primadonna **Bassi Luiginé** urhölgy.

Mandolin Soló: **Bassi Matild k. a.**

Magyar, olasz, francia és német soló, duett, terzett és quartett.

Belépti díj nincs.

Családias műsor.

Becsés látogatásért esd

Pfening József

vendégfős.

BÁRDOS VILMOS fényképészeti és festészeti műterme.

11-12

Ezelőtt VÁNCZA EMMA.
MISKOLCZON, Sötét-kapu.

Elvállal: a fényképészetbe vágó összes munkálatokat.

Nagyításokat bármily nagyságig. — Csoport és tableaux képeket.

Platin-, aquarell és olaj-festményeket.

Különlegesség gyermek felvételekben.

Utánrendelések a legrégebbi lemezekről is

elfogadtatnak.

Felvételeket egész napon át bármily időjárás alkalmával eszközölök.

Szépen kezelt szalona

kisebb és nagyobb mennyiségben **eladó**

Koncsek Márton mészáros és hentes üzletében
Sörház-utca 21. szám.

Nyári helyiség megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a
Betegvölgy 353. sz. pinczémnél f. évi július hó 8-án

NYÁRI BORMÉRÉST

nyitok

a „Kondorosi csárdához“ ezimezve. Hideg ételekkel, valamint megrendelésre me-
leg vacsorával is készséggel szolgálók.

Italaim valódiságáért szavatolok.

Kegyes pártfogásukat kéri

Laczy Lajos.

Sörház-utca 154. sz.

Néger czipőfénymáz

a legjobb magyar gyártmányu fénymáz.

Pótoljuk ezen kitünő gyárt-
mánynyal a külföldi behozatalt,
mely a 700,000 koronát megha-
ladja.

8-10

Mintákkal szolgál:

Temesvári Első gyújtó- és vegy-tech-
nikai gyár részv.-társaság

Képviselve

Kovács Herman által

Miskolczon.

Kiadó.

Deák (Szinház) utcán

Egy bolthelyiség

azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet Horváth-u.
8. sz. alatt a tulajdonosnénál.

Ugyanott egy fűthető

fürdő-kád és egy mosó-gép

eladó.

ÉKSZER-ÜZLET ELADÁS.

Miskolczon, a Széchenyi-utczában 52 év óta fennálló

ékszer, arany és ezüstáru raktáramat

feloszlatom.

A még raktáron meglevő ékszereket, arany és ezüstneműeket gyári áron alól
is elárusítom.

Az üzlet akár áruval, akár áru nélkül is átadó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **BAUM IGNÁTZ FIA** ezégnél.

Kereskedelmit végzett jó sikerrel érettségizett
keresztény fiatal embert

gyakornokul

alkalmaz

a **Hazai biztosító részv. társa-
ság főügynöksége**

Miskolczon.

Ajánlatok ezen főügynökséghez nyu-
tandók be.

2652. sz.
1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék mint tkvi
hatóság közhírré teszi, hogy **Kaszics Mihályné**
végrehajthatónak, **Kollár Istvánné** végrehajtható
szenvedett elleni 40 kor. követelés és járulé-
kai iránti ügyében az árverést a miskolczi kir.
törvényszék területén lévő:

1. a szirmabessenyői 366. sz. tjbent +
1. rsz. a. szőlőre a végreh. törv. 156. §. al-
kalm. 288 kor.,

2. sz. a. tjbent + 2. rsz. a. ingatlanra
szinte a 156. §. alkalmazásával 288 kor.,

3. a sz.-bessenyői 367. sz. tjbent + 1. r.
a. ingatlanra szinte a 156. §. alkalm. 288 kor.,

4. sz. a. tjbent + 2 rsz. a. ingatlanra a
156. §. alkalmazásával 288 kor. ezennel meg-
állapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a
fenti megjelölt ingatlanok az 1900. évi július
hó 10-ik napjának d. e. 9 órájkor Szirma-
bessenyő község-házánál megtartandó árverésen
a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak ingat-
lan becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez
letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. ápril hó 28-án.

A kir. tvszék mint tknyi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. tvszéki bíró.

M.K.EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZT LUKÁCSFÜRDŐI

HEGYIFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Miskolczon:

Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő, Lovich
Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és Nagy Lajos
kereskedésében.

Az apró hirdetések előre fizetendők.
E rovatban az egyszeri beiktatás 10
szóig 40 fillér, minden további szó 4
fillérbe kerül.
Vastagabb betűkből 8 fillér.

A „SZABADSÁG“ apró hirdetései.

Videkről a hirdetési díj postabélye-
gekben is beküldhető.
Hirdetések felvételnek a kiadóhi-
vatalban
Széchenyi-utca 45. sz.

Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

MÉGVÉTELRE KERESTETIK
az Avason egy **borpincze**
lehetőleg a felső soron. Bővebbet
a kiadóhivatalban. 1.

CSERÉBE esetleg teljes ellátásra
kerestetik a Szepességre egy
fiu vagy leány. Bővebbet a kiadó-
hivatal. 6.

EGY TANULÓ FELVÉTELIK
Szelényi és Társa könyvnyom-
dájában. 8.

HAVI 50-60 KORONÁÉRT
Hteljes ellátást keresek
lehetőleg külön bejárattal szobával
keresztény családnál, esetleg fiatal
özvegnél. Czim a kiadóban. 10.

14-16 ÉVES LEÁNY FEL-
vétetik Szelényi és Társa
könyvkötészetében Miskolczon. 11.

NEM NAGYON CSINOS,
barna fiatal ember szép leány
ismeretségét keresi nősülés cél-
jából. Ajánlatokat „Compact“ jelige
alatt továbbit a kiadóhivatal. 12.

UJVÁROSI KIS LÁNYNAK...
Nagybecsi hívásának eleget
teszek, a kérdezt dal szövege
így van:

Egyszer esik esztendőbe
Vizkereszt,
Zsidóasszony szobájába
Nines kereszt.

Csak azért, csak azért
Csak azért a barnaért,
Isten ugyse meghalok én
Magáért. 13.

Névjegyeket, meghívókat stb.
legjobb és legolcsóbban készít
Szelényi és Társa Miskolczon.

A t. közönséghez!

A törvényhozás július hó első napjától kezdve
eltörülte a hirlapi hirdetések után járó bélyeg-
illeték fizetését. Ennélfogva a hirdetések óriási fel-
lendülése várható.

Nemesak a fővárosban, de a vidéken is a ke-
reskedelemnek és iparnak kitűnő segédeszközei a

HIRLAPI HIRDETÉSEK.

Hogy ez eddig nagyobb mértékben nem véte-
tett igénybe a közönség részéről, annak jó részben
az az oka, mert a hirdetések a kincstári bélyeg-
illeték miatt nagyon sokba kerültek.

Ma azonban ez a nyűg már megszűnt s biztosra
lehet venni, hogy ennélfogva a **hirdetések sokkal**
jobban el fognak terjedni.

Nemesak **olcsó díjtételeket** állapítottunk meg a
hirdetésekre vonatkozólag, hanem azonfelül az

apró hirdetések

közlésére is tért nyitottunk.

Minden kereskedő, iparos vagy gazdálkodó, aki
üzletét, munkáját vagy terményét meg akarja is-
mertetni a közönséggel, legcélszerűbben teszi ha e
célra a „Szabadság“ hirdetési rovatát használja fel.

Tisztelettel:

a kiadóhivatal.